

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 1 maart 2026: 'Abraham bleef voor de Heer staan'

We zitten in de preekserie over het boek Genesis en het grote verhaal dat God met de wereld heeft. Een verhaal dat zijn vervulling vindt in Christus: de Alpha en de Omega, het begin en het einde. In Hem vinden we zowel onze oorsprong als onze bestemming.

In de periode tot aan Pasen volgen we de geschiedenis van God met aartsvader Abraham, die gehoor gaf aan wat God vroeg en daardoor - volkomen onverwacht en tegen alle menselijke logica in - een van de belangrijkste mensen in de geschiedenis werd als 'vader van vele volkeren'.

*****

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. **Aanvullende teksten en suggesties**

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het thema.

3. **Meer toelichting en gespreksvragen**

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 18:16-33 (NBV21)

¹⁶ Toen de mannen weer verder gingen, lieten ze hun blik op Sodom rusten. Abraham liep met hen mee om hun uitgeleide te doen. ¹⁷ De HEER dacht: Waarom zou Ik voor Abraham geheimhouden wat Ik van plan ben? ¹⁸ Uit Abraham zal immers een groot en machtig volk voortkomen, en in hem zullen alle volken op aarde gezegend worden. ¹⁹ Want Ik heb hem uitgekozen, hij moet zijn zonen en zijn verdere nakomelingen voorhouden de weg te volgen die Ik wijs, door rechtvaardig en goed te handelen. Alleen dan zal Ik verwezenlijken wat Ik Abraham heb toegezegd. ²⁰ Daarom zei de HEER: 'Er zijn ernstige beschuldigingen geuit tegen Sodom en Gomorra, hun zonden zijn ongehoord groot. ²¹ Ik zal ernaartoe gaan om te zien of de klachten die Ik over hen heb gehoord gegrond zijn en zij verwoesting over zich hebben afgeroepen. Dat wil Ik weten.'

²² Toen gingen de mannen weg, naar Sodom, maar Abraham bleef voor de HEER staan. ²³ Abraham ging dichterbij Hem toe en vroeg: 'Wilt U dan behalve de schuldigen ook de onschuldigen het leven benemen? ²⁴ Misschien dat er in die stad vijftig onschuldigen zijn. Zou U die dan ook uit het leven wegrukken en niet de hele stad vergeving schenken omwille van die vijftig onschuldige inwoners? ²⁵ Zo iets kunt U toch niet doen, hen samen met de schuldigen laten omkomen! Dan zouden schuldigen en onschuldigen over één kam worden geschoren. Dat kunt U toch niet doen! Hij die rechter is over de hele aarde moet toch rechtvaardig handelen?' ²⁶ De HEER antwoordde: 'Als Ik in Sodom vijftig onschuldigen aantref, zal Ik omwille van hen de hele stad vergeving schenken.' ²⁷ Hierop zei Abraham: 'Nu ik eenmaal zo vrij ben geweest de Heer aan te spreken, hoewel ik niets dan stof ben: ²⁸ stel dat er aan die vijftig onschuldigen vijf ontbreken, zou U dan toch vanwege die vijf de hele stad verwoesten?' 'Nee,' antwoordde Hij, 'Ik zal haar niet verwoesten als Ik er vijfenveertig aantref.' ²⁹ Opnieuw sprak Abraham Hem aan: 'En stel dat het er maar veertig zijn.' 'Dan zal Ik het niet doen omwille van die veertig.' ³⁰ Toen zei hij: 'Ik hoop dat U niet kwaad wordt, Heer, wanneer ik het waag door te gaan: stel dat het er maar dertig zijn.' 'Ik zal het niet doen als Ik er dertig aantref.' ³¹ Hierop zei hij: 'Ik ben zo vrij de Heer opnieuw aan te spreken: stel dat het er maar twintig zijn.' 'Dan zal Ik de stad niet

verwoesten omwille van die twintig.’³² Abraham zei: ‘Ik hoop dat U niet kwaad wordt, Heer, wanneer ik het nog één keer waag iets te zeggen: stel dat het er maar tien zijn.’ ‘Dan zal Ik haar niet verwoesten omwille van die tien.’

³³ Zodra de HEER zijn gesprek met Abraham had beëindigd, ging Hij weg. En Abraham keerde terug naar de plaats waar hij woonde.

2. Aanvullende teksten en suggesties

Genesis 6:11-13

¹¹ In Noachs tijd was de aarde in Gods ogen verdorven en vol onrecht.

¹² Toen God zag dat de aarde door en door slecht was, dat iedereen een verderfelijk leven leidde, ¹³ zei Hij tegen Noach: ‘Ik heb besloten een einde te maken aan het leven van alle mensen, want door hen is de aarde vol onrecht. Ik ga hen vernietigen, en de aarde erbij.’

Amos 3:7

⁷ Zo doet God, de HEER, niets zonder dat Hij zijn plan heeft onthuld aan zijn dienaren, de profeten.

Jona 3:1-5

¹ Opnieuw richtte de HEER zich tot Jona: ² ‘Maak je gereed en ga naar Nineve, die grote stad, om haar aan te klagen met de woorden die Ik je zeg.’ ³ En Jona maakte zich gereed en ging naar Nineve, zoals de HEER hem had opgedragen. Nineve was een reusachtige stad, ter grootte van drie dagreizen. ⁴ Jona trok de stad in, één dagreis ver, en riep: ‘Nog veertig dagen, dan wordt Nineve weggevaagd!’ ⁵ De inwoners van Nineve geloofden God: ze riepen een vasten uit en iedereen, van hoog tot laag, hulde zich in een boetkleed.

Jeremia 35:14-16

¹⁴ ‘Maar tot jullie heb Ik telkens weer gesproken, en jullie hebben niet naar Mij geluisterd. ¹⁵ Ik zond telkens weer mijn dienaren, de profeten, naar jullie met de oproep: Breek met je kwalijke praktijken, beter je leven, loop niet achter andere goden aan en dien ze niet. Dan zullen jullie blijven wonen in het land dat Ik je voorouders en jullie gegeven heb. Maar jullie hebben Mij niet gehoorzaamd, jullie hebben niet naar Mij geluisterd.’

Suggestie 1

Wat is voor jou het meest opvallend in de lezing? Welke vragen roept de lezing bij je op?

Als je een samenvatting van de lezing zou mogen geven voor je huiskring of in een andere setting (gelovig of niet-gelovig), wat zou je daarin dan zeker noemen?

Wat zegt dit Bijbelgedeelte over God? En over Abraham?

Kunnen hieruit lessen getrokken worden? Welke?

Suggestie 2

Wat opvalt in de Genesis-lezing en de andere aangehaalde teksten is dat Gods oordeel niet onaangekondigd en onvoorbereid komt als een plotselinge opwelling van boosheid, maar Hij schakelt mensen in om het volk voor te bereiden.

Welke beelden heb jij over Gods oordelen? Zie je daarin eigenschappen van Hem? Welke?

Suggestie 3

De lezing vanaf vers 22 kun je zien als één grote voorbede van Abraham om Lot en zijn gezin (en mogelijk anderen) te bevrijden - ondanks de ongehoord grote schuld van de inwoners van Sodom.

Als we ervan uitgaan dat de alwetende God al vóór het gesprek met Abraham wist dat er geen tien rechtvaardigen in Sodom zouden zijn, heb je enig idee waarom Hij dan begint met 50 onschuldigen te noemen?

Abraham is in zijn gesprek met God, zijn voorbede, heel vrijmoedig en volhardend.

Zie je overeenkomsten en verschillen tussen jouw/onze voorbeden en die van Abraham? Welke?

Kan onze manier van voorbede ook te maken hebben met voor *wie of wat* we voorbede doen? Zo ja, kun je daar iets over vertellen?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

Nadat Abraham van God informatie heeft gekregen over Sodom en wat daar mogelijk ging gebeuren, volgt zijn 'voorbede'. We denken natuurlijk al gauw aan zijn familie (neef Lot en zijn gezin die daar woonden) maar

God had Abraham al eerder (in Genesis 12:3) gesproken over zegen voor alle volken (generaties).

Theoloog Richard Foster zegt: 'Als we werkelijk van mensen houden, zullen we hun veel meer willen geven dan we zelf kunnen bieden. Dit zal ons aansporen voor hen te bidden. Voorbede is een manier om anderen lief te hebben.'

Volgens het woordenboek is voorbede: tussenbeide komen of bemiddelen tussen twee partijen, als gelijkwaardige vriend van beide partijen.

In Ezechiël 22:30 lezen we over Gods gedachten daarover toen Hij Ezechiël woorden gaf met betrekking tot de bestraffing voor de zonden van Jeruzalem die tot vernietiging zou leiden:

³⁰ 'Ik zocht naar iemand onder hen die een muur kon optrekken en voor Mijn aangezicht in de bres kon staan voor het land, zodat Ik het niet te gronde hoefde te richten, maar Ik vond niemand.' (HSV)

We kunnen en mogen voor Gods aangezicht op de bres staan voor een land of een persoon.

Kijk eens naar de volgende teksten; hoe kunnen die ons helpen om ook met vrijmoedigheid tot God te komen?

Wat zegt het over de volharding van onze gebeden?

Hebreeën 4:16

Laten wij daarom met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid ontvangen en genade vinden om hulp te verkrijgen te gelegener tijd.

Lukas 18:1-8

¹ Hij vertelde hun een gelijkenis over de noodzaak om altijd te bidden en niet op te geven: ² 'Er was eens een rechter in een stad die voor God geen ontzag had en zich van de mensen niets aantrok. ³ Er woonde ook een weduwe in die stad, die steeds weer naar hem toe ging met het verzoek: "Doe mij recht in het geschil met mijn tegenstander." ⁴ Maar lange tijd wilde hij dat niet doen. Ten slotte zei hij bij zichzelf: Ook al heb ik voor God geen ontzag en trek ik me van de mensen niets aan, ⁵ toch zal ik die weduwe recht verschaffen omdat ze me last bezorgt. Anders blijft ze eindeloos bij me komen en vliegt ze me nog aan.' ⁶ Toen zei de Heer: 'Luister naar wat deze rechter zegt, al minacht hij ook het recht. ⁷

Zal God dan niet zeker recht verschaffen aan zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? Hij hoort hen immers geduldig aan. ⁸ Ik zeg jullie dat Hij hun spoedig recht zal verschaffen. Maar als de Mensenzoon komt, zal Hij dan geloof vinden op aarde?’

Vaak verwachten we direct verhoring op gebeden, maar gebed kent ook volharding. Peter Greig zegt hierover: Gods ‘plotseling’ gebeurt langzaam. De meeste instant wonderen zijn het resultaat van jaren. Geloof is Gods geschenk aan ons, trouw is ons geschenk aan Hem.’ Zoals de weduwe bleef aandringen bij de rechter en die tenslotte het verzoek inwilligde.

Naast die van Abraham zijn er in de Bijbel ook andere aansprekende voorbeelden van voorbede te vinden. Zoals we o.a. zien in onderstaande teksten.

Strijd tegen Amalek, Exodus 17:8-13

⁸ In Refidim werd Israël aangevallen door de Amalekieten. ⁹ Toen zei Mozes tegen Jozua: ‘Kies een aantal mannen uit en trek met hen tegen Amalek ten strijde. Ikzelf zal morgen op de top van de heuvel gaan staan, met in mijn hand de staf van God.’ ¹⁰ Jozua deed wat Mozes hem had opgedragen en trok tegen Amalek ten strijde, en Mozes ging naar de top van de heuvel, samen met Aäron en Chur. ¹¹ Zolang Mozes zijn arm opgeheven hield, was Israël de sterkste partij, maar liet hij zijn arm zakken, dan was Amalek de sterkste. ¹² Toen Mozes’ armen zwaar werden, legden Aäron en Chur een steen bij hem neer, zodat hij daarop kon gaan zitten. Zelf gingen ze aan weerszijden van hem staan, om zijn armen te ondersteunen. Daardoor konden zijn armen opgeheven blijven totdat de zon onderging. ¹³ Zo versloeg Jozua het leger van Amalek tot de laatste man.

Elia die de zoon van de weduwe opwekt, 1 Koningen 17:17-24

¹⁷ Enige tijd later werd het kind van Elia’s gastvrouw ziek, en wel zo ernstig dat ten slotte alle leven uit hem week. ¹⁸ Toen zei de vrouw tegen Elia: ‘Wat heb ik u misdaan, godsman? Bent u soms naar me toe gekomen om mijn zonden aan het licht te brengen en mijn zoon te doden?’ ¹⁹ ‘Geef mij uw zoon,’ zei hij, en hij nam de jongen van haar schoot en droeg hem naar boven, naar de kamer die hij in gebruik had,

en legde hem op zijn eigen bed. ²⁰ Toen riep hij de HEER aan en vroeg: 'HEER, mijn God, waarom treft U juist deze weduwe, die mij gastvrijheid verleent, door haar zoon te doden?' ²¹ Hij strekte zich driemaal over het kind uit, daarbij de HEER aanroepend met de woorden: 'HEER, mijn God, laat toch de levensadem in de borst van dit kind terugkeren.' ²² De HEER verhoorde Elia's smeekbede: de levensadem keerde terug in de borst van het kind, en het leefde weer. ²³ Elia nam het kind op, droeg het naar beneden en gaf het aan zijn moeder terug. 'Kijk, uw zoon leeft,' zei hij. ²⁴ Toen zei de vrouw tegen Elia: 'Nu weet ik dat u door God gezonden bent en dat u werkelijk namens de HEER spreekt.'

Vraag 1

Zolang Mozes zijn handen omhooghield overwon Jozua, maar liet hij deze zakken, dan wonnen de Amalekieten. Ondersteund door Aäron en Chur hield Mozes het langer vol. Soms is er een geestelijke strijd gaande achter de nood van een land of persoon. In Exodus 17:8-13 was er snel resultaat te zien maar volharden bleek wel nodig. Hoe kun jij volharden in je voorbede ook al zie je niet direct resultaat? En hoe kan het gezamenlijk gebed hierin een extra kracht zijn?

Vraag 2

Bij Elia's voorbede zie je dat hij God eerlijk benadert als hij in een moeilijke situatie zit. Hij gaat in gebed en legt God zijn vraag voor. Vaak zeggen we in een moeilijke situatie: we kunnen alleen maar bidden. God zoekt juist mensen die met Hem meestrijden.

Is jouw voorbede een laatste redmiddel of besef je dat God terdege je betreft bij de strijd en je laat delen in de overwinning? Denk eens na over voorbeelden uit je eigen leven of jouw omgeving. Wat zeggen die jou?

